

DNA-MODY 1-3 (HNF4A, GCK, HNF1A), sekvens med Big Dye Direct**DNA-MODY 1-3 (HNF4 α , GCK, HNF1 α), sekvens med Big Dye®Direct****Bakgrund, indikation och tolkning**MODY 1 (HNF4 α)

MODY 2 (GCK)

MODY 3 (HNF1 α)

MODY är en autosomt dominant form av diabetes och karakteriseras av defekter i pancreas betaceller och en sjukdomsdebut under ungdomsåren (oftast innan 25 års ålder). Genetisk test behövs för en formell MODY-diagnos och minst sex gener associerade till MODY har identifierats. Bortsett från MODY 2 så orsakas alla de övriga MODY-formerna av mutationer i olika transkriptionsfaktorer.

MODY 1 orsakas av mutationer i genen för Hepatocyte Nuclear Factor-4a (HNF4 α), och ses i ca 10 % av MODY-fallen. Fenotypen för MODY 1 liknar den för MODY 3 (se nedan).

MODY 2 ses hos 20-30% av alla MODY-fall. Den orsakas av mutationer i genen för det glykolytiska enzymet Glucokinase (GCK) och associeras med mild, stabil, kronisk hyperglykemi. Graviditetsdiabetes förekommer ofta hos kvinnor med mutationer i GCK-genen.

MODY 3, med mutationer i genen för Hepatocyte Nuclear Factor -1a (HNF1 α), står för ca 70 % av alla MODY-subtyper och associeras med ett allvarligt diabetesförlopp. Behandling med sulphonylureapreparat sänker glukosnivåerna i MODY 3.

Analysprincip

Sekvenseringsmetoden syftar till att sekvensbestämma samtliga exon och exon/intron grän-ser. Till detta används kitet Big Dye® Direct Cycle Sequencing Kit. Först utförs den primära PCR-reaktionen, då delar av den specifika genen amplifieras ifrån isolerat genomiskt DNA med genspecifika, tailade (M13) primers. Därefter renas den primära PCR-produkten och sekvens-PCR med universella primers utförs. Efter rening av sekvenseringsprodukterna analyseras proverna med kapillärgelelektrofores. Sekvensdata produceras genom att "basecall-ling" utförs på rådata. Data jämförs sedan sinsemellan och mot en känd referenssekvens genom analys med SeqScape.

Referensintervall

Ej tillämbart.

Metodbeskrivning

DNA-MODY 1-3 (HNF4A, GCK, HNF1A), sekvens med Big Dye DirectGäller för
Klinisk kemi

LU

Metodkaraktistika**Interferenser och felkällor**

Om DNA-provet innehåller kontamination som t.ex. inhibitorer så ser vi det som frånvaro av signal och ett omprov får göras. Principiellt kan andra homologa DNA-sekvenser hybridisera med primers och ge felaktig information. Detta har eliminerats i den initiala optimeringen av metoden och sedermera validerats. Alignment av provsekvens med referenssekvens visar detta i så fall. Eftersom sekvensdatabasen innehåller många sekvenser och vi normalt genererar mycket DNA-sekvens från varje individ erhålls en mycket god bild av polymorfimönstret för varje individ. Detta kan användas för att konfirmera korrektheten hos DNA sekvensen.

Mätområde

HNF4α NCBI RefSeqGene NG_009818.1

GCK NCBI RefSeqGene NG_008847.1

HNF1α NCBI RefSeqGene NG_011731.2

Se bilaga 1, Samtliga primers MODY.

Se även under rubriken "Tekniskt/medicinskt godkännande" där rapporteringsgränserna anges.

Detektionsgräns

4 ng patient-DNA används per reaktion. Nedre detektionsgräns har ej fastställts.

Mätosäkerhet

Ej tillämbart.

Spårbarhet

HNF4α NCBI RefSeqGene NG_009818.1, ID 2465

GCK NCBI RefSeqGene NG_008847.1, ID 6927

HNF1α NCBI RefSeqGene NG_011731.2, ID 3172

Gen	RefSeq
HNF4A	NG_009818.1
	NM_175914.4
	NP_787110.2
GCK	NG_008847.1
	NM_000162.3
	NP_000153.1

Metodbeskrivning

DNA-MODY 1-3 (HNF4A, GCK, HNF1A), sekvens med Big Dye DirectGäller för
Klinisk kemi

LU

HNF1A	NG_011731.2
	NM_000545.5
	NP_000536.5

Samtliga primers blastades med NCBI PRIMER BLAST, se MODY samlingsvalidering.

Imprecision

Ackrediterings-CV är ej tillämpbar på kvalitativ analys.

Riktighet

Metodens riktighet är ställd mot referenssekvens HNF4 α NCBI RefSeqGene NG_009818.1, GCK NCBI RefSeqGene NG_008847.1 och HNF1 α NCBI RefSeqGene NG_011731.2 samt att metodens riktighet bedöms efter jämförelse med publicerade sekvenser på tidigare utförd sekvensering.

Tolv patienter och tolv kontroller har analyserats för genetisk variation i de tre studerade ge-nerna. Samtliga polymorfier med höga "Minor allele frequencies" som kunde förväntas detekteras i materialet har också detekterats. De tolv kända genvarianter som tidigare detekterats i en oberoende sekvensering har återfunnits i den nuvarande undersökningen. Konklusion: Metoden fungerar väl. Se MODY samlingsvalidering.

Ackreditering

Metoden är ackrediterad.

Referenser

1. Hattersley A. Maturity-onset diabetes of the young: clinical heterogeneity explained by genetic heterogeneity. Diabet Med, 1998, 15, 15-24.
2. HGMD®;The Human Gene Mutation Database
<https://portal.biobase-international.com/hgmd/pro/gene.php?gene=HNF4A>
<https://portal.biobase-international.com/hgmd/pro/gene.php?gene=hnf4atv8>
<https://portal.biobase-international.com/hgmd/pro/gene.php?gene=GCK>
<https://portal.biobase-international.com/hgmd/pro/gene.php?gene=HNF1A>
3. [S. Ellard](#),^{1,2} [C. Bellanné-Chantelot](#),³ [A. T. Hattersley](#),¹ and European Molecular Genetics Quality Network (EMQN) MODY group Best practice guidelines for the molecular genetic diagnosis of maturity-onset diabetes of the young. Diabetologia. 2008 April; 51(4): 546–553.

DNA-MODY 1-3 (HNF4A, GCK, HNF1A), sekvens med Big Dye Direct

-
- Osbak KK, Colclough K, Saint-Martin C, Beer NL, Bellanné-Chantelot C, Ellard S, Gloyn AL. Hum Mutat. 2009 Nov;30(11):1512-26. doi: 10.1002/humu.21110. Update on mutations in glucokinase (GCK), which cause maturity-onset diabetes of the young, permanent neonatal diabetes, and hyperinsulinemic hypoglycemia.
  - LOVD; leiden open access database
HNF4A http://grenada.lumc.nl/LOVD2/diabetes/variants.php?action=search_all
GCK http://grenada.lumc.nl/LOVD2/diabetes/variants.php?select_db=GCK&action=search_all
HNF1A
http://grenada.lumc.nl/LOVD2/diabetes/variants.php?select_db=HNF1A&action=search_all
  - Isoformer NCBI; The National Center for Biotechnology Information
HNF4A http://www.ncbi.nlm.nih.gov/nuccore/NM_175914.4